

Gibi Yaşamak

– SNE · 27 Haziran 2012

Tarih sahnesine çıkışımız hakkında çok şey söylendi ve yazıldı bu güne dek. Ne zaman bozkında ilk günlerimizden bahsedilse; gözümüzde canlanan sembolden biri de ecdadımızın üzerinde azametle durduğu, atı olur çoklukla . Hani o, Allahın her yarattığında yansıttığı; güzel hallerinden biri olan at... Bu yüzyılda ve bu günlerde hiç görmeyenimiz de vardır ama hepimizin yüreklerimizde yeri ve bir tutam sevgisi vardır atın.

Atalarımız içinse, yaşamın ve ölümün ta kendisiydi at. Daha yürümeyi öğrenmeden yanı başında, eyerlenmiş bir at olurdu. En vahşi atları yine onlar ilk kez evcilleştirdiler. Onun üstünde yer, içer hatta uyurlardı. Savaşta hem en iyi yoldaşları hem de silahları olmuştu . Gelinlerini, ona bindirip getirdiler çadırlarının kapısına, hanelerine; allar yeşiller içinde. Yaşamlarının, dinlerinin atasözlerinin türkülerinin, destanlarının en başında yine at vardı. Etini yediler, sütünü içtiler. Doğdukları günden ölene dek en yakınları, can yoldaşları yine atlar oldu.

En eski Türk kavminden Osmanlıya kadar, devleti temsil eden her bayrağın ucuna da atkuyruğu bağladılar. "Bize dizgin vurulmaz" ve " Biz de atımız da bu yolda birer fedaiyiz" diyerek.

Atkuyruklarının ucunu da bu sözlerle ve yeminle düğümlediler. Kimseler çözemesin diye; hem atıyla, hem devletiyle hem de bağımsızlığı ile gönül bağlarını.

Bu yolda Hakka yürüyen şehidin mezarının başına da kurban ettikleri atının kuyruğunu taş diye mızrak ucunda diktiler yüzyıllarca.

Öte dünyaya göçerken ise yanlarına tek dostlarını aldılar. Atları orada da yar ve yardımcı olsun diyerek. Her ölen Türk yiğidinin ardından atı da kurban edilip, birlikte gömülürdü törenlerde, işte bu yüzden.

Ölen kişiyi gökyüzüne çıkararak binek olarak da at inançlarımızda yerini aldı. At, Gök Tanrı'nın simgelerinden biriydi ve göğe çıkma olanağı sağladığı için de çoğu kez kanatlı olarak tasvir edildi.. Kimi Türk toplulukları ise ruhların atlarını, Dünya'nın eksenini oluşturan Demirkazık'a (Kutup Yıldızı'na) bağladıklarına inanırlardı.

Elbette bunlar at ile ilgili bilinenler. Bir de bilinmeyen bir küçük bilgi var. Kaynağı belli olmayan ve az bilinen.

Atla ilgili öyle bir tören daha var ki zihnimizi aydınlatacaktır umarım. Bakan değil de gören gözlerin kolayca fark ettiği, bir gerçeğimiz var bizim... Yanımızda, yöremizde en çok da kendimizde.

"GİBİ Yaşamak" adı.

Ne zaman GİBİ yaşamalara şahit olsak, nedenini bulamadığımız, anlam veremediğimiz; çoğumuzun, fark etmeden GİBİ yaşarken kendimize de yakaladığımız; bazen de kaçınılmaz olarak, gerçekle GİBİ arasında sıkışıp kaldığımız olmuştur muhakkak. Belki sorduk, belki de hiç sormadık; engel olunamaz, bu GİBİ yaşamanın nedenini, bize ne kattığınız ya da neyi alıp götürdüğünü hayatımızdan, ruhumuzdan.

İşte bu eski gelenek, aydınlatıverecek geçmiş ya da gelecek GİBİ yaşamaları ansızın.

Ecdadın atı, kendiliğinden eceliyle öldüğünde, yapılan bir tören var. Yani o göçer, savaşçının, can yoldaşı... Atı savaşta değil, o öldüğünde değil de sahibinin iradesi dışında, kendiliğinden ve ansızın ölüverirse... Eli kolu kanadı kırılıverirse bozkırın süvarisinin... İşte böyle zamanlarda yaptığı bir tören varmış. Hırçın, acımasız, dizgine boyunduruğa gelmez o savaşçının; sessiz, yalnız , ecdattan gördüğünce yaptığı bir tören ve gelenek.

Hep onu taşıyan atının ölüsü sırtında; birlikte yaşanan, rüzgarla yarıştıkları ve zaferle yurtlarına döndükleri günler gözlerinin önünden geçerken süzülen bir damla gözyaşıyla...Yola koyulur, kimselerin onu görmeyeceği uzak bir tepeye...Sonra, atının içini boşaltır önce; savaşlar boyu, acımak nedir bilmeyen o ellerinden hiç beklenmeyecek bir özenle ve onu hiç incitmeden. Bu iş bittiğinde ölü atını defne yağı ile ovar, gövdeyi; kokulu otlar ve samanla bir güzel doldurmuş. Ayakta durabilsin diye bir tahta iskelet de yaparmış. Ok ve yay kullanırken ki maharetiyle, bezlerle sarıp sarmalarmış sıkıca. Ayaklarının üzerinde dimdik, diri ve yaşıyormuşçasına gözükene kadar uğraşmış. En son da çamurla sıvarmış, bir yontucu ustalığıyla.

Artık ne kadar sürerse bu... Bittiğinde geri getirip, çadırının yanına, yüksek bir yere kıpırdamadan duracak ve zamana olabildiğince dayanacak şekilde yerleştirmiş.

Kulaklarında en eski ata öğüdü; "Oğul, sabah kalktığında önce atanı sonra atını gör!" çınlarmış sızım sızım.

Artık yaşamasa da sabah atadan sonra bakacağı atı, yine eski yerindeymiş artık.Acısı, yeni bir atı olup onunla yoldaş olana kadar biraz olsun hafıflarmış böylece.

İşte o yapılan törenin, eski dilimizden bu güne kadar bozulmadan taşınan ve bu gün de kullandığımız adı ise

G İ B İ ..... ymiş